

HUDEBNÍ VÝCHOVA CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU pro 1. až 5. ročník

1. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

1.1 vzdělávací obsahy, ze kterých je vyučovací předmět utvořen

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím *vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností* k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe *obsahovými doménami* hudební výchovy. Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti - jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi - sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Obsahem *Vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem *Instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem *Hudebně pohybových činností* je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem *Poslechových činností* je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Průřezová témata:

OSV 4/1 - psychohygienu - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému

OSV 7/2 - komunikace - cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání

OSV 7/1 - komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem

OSV 7/3 - komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování)

OSV 8/1 - kooperace a kompetice (dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení)

MEGS 2/5 - objevujeme Evropu a svět – státní symboly

EnV 2/1 - základní podmínky života – voda

MeV 5/4 - fungování a vliv médií ve společnosti – vliv médií na každodenní život, společnost a kulturu

MeV 5/7 - fungování a vliv médií ve společnosti – vliv médií na kulturu

1.2 Mezipředmětové vztahy, přesahy

Hudba provází výuku ve všech předmětech: JČ, M, PRV, VV, PČ, TV

1.3 Upřednostňované formy realizace vyučovacího předmětu

Hlasový výcvik, intonace, rytmus, hudební nauka, nácvik písně, hra na hudební nástroje, pohyb s hudbou, improvizace, poslech - jsou všechny složky hudební výchovy, které se promítají v každé hodině. Využíváme všechny formy práce. **Hudební výchova preferuje skupinovou práci, práci ve dvojicích i frontální práci. U nadaných zpěváků upřednostňujeme jejich schopnosti a dovednosti v hudebním projevu. Využíváme sborové zpívání i sólový zpěv.**

1.4 Časová dotace vyučovacího předmětu

1. až 5. ročník - 1 hodina týdně.

1.5 Ročníky, ve kterých se vyučovací předmět realizuje

1. až 5. ročník.

1.6 Místo realizace vyučovacího předmětu

Třída, hudebna – třída s hudebním vybavením, např. hudební nástroje rytmické a melodické, rytmické tabule.

1.7 Dělení výuky na skupiny, spojování žáků z různých ročníků

Hudební výchova se nedělí, učitel pro svou práci si může zvolit v hodině skupinu dětí zpěváků a nezpěváků, nebo dětí, které hrají na klasický hudební nástroj v hudební škole.

2. Výchovné a vzdělávací strategie

2.1 Kompetence k učení

- Nabízíme žákům řadu aktivačních metod, které jim přiblíží hudební výchovu.
- Chceme žáky naučit krásně zpívat, aby jim zpěv přinášel silné estetické zážitky. K tomu slouží systematický hlasový výcvik.
- Chceme u žáků maximálně rozvinout jejich hudební schopnosti. To se děje výcvikem intonačním, rytmickým a improvizací.
- Dát dětem radost ze zpěvu a hudby, aby se na hodiny HV těšily. K tomu slouží hra na hudební nástroje (Orffova zobcová flétna, keyboardy) a pohyb s hudbou.
- Poslechem hudby vychováváme kulturního posluchače hudby všech forem, žánrů a období.

2.2 Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k vlastní improvizaci pomocí her – hra na ozvěnu, hra na otázku a odpověď.
- Vedeme žáky k samostatnému vyjadřování pomocí tleskání, hry na tělo, hry na rytmický nástroj, recitace, hry na jednom tónu zobcové flétny, zpěvem hry na melodické nástroje, melodické hry na zobcovou flétnu a pohybu.
- Předkládáme žákům dostatek námětů k samostatnému projevu.

2.3 Kompetence komunikativní

- Vzděláváním v hudební výchově vedeme žáka k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace.
- Umožňujeme žákům poznávat základní symboly a značky související s hudební výchovou a vedeme je k jejich užívání.
- Vedeme žáky k rozvíjení hudebních schopností (smysl pro rytmus, smysl pro metrum, smysl pro tempo, smysl pro hudební formu, smysl pro výšku tónu).

2.4 Kompetence sociální a personální

- Navozujeme dostatek situací, které vedou k podpoře sebedůvěry žáka, k jeho samostatnému rozvoji a potřebě dosáhnout pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.
- Umožňujeme žákovi podílet se na příjemné atmosféře v kolektivu, vedeme jej k ohleduplnosti, pozitivně ovlivňovat kvalitu společné práce.

2.5 Kompetence občanské

- Vedeme žáky k respektování našich tradic, kulturního i historického dědictví, k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům.
- Aktivně žáky zapojíme do kulturního dění.

2.6 Kompetence pracovní

- Rozvíjíme trpělivost a soustavnost při získávání hudebních znalostí a dovedností.